

Molnár (Café) Kata

Police Café módszertani kézikönyv

2021
Pécs

Szakmai lektor:

Gáspár Máttyás

Molnár Katalin, 2021

Minden jog fenntartva!

A könyv másolása és terjesztése, információs rendszerben tárolása, valamint bármilyen célra való további felhasználása a szerző és a kiadó írásbeli engedélye nélkül tilos.

Tilos továbbá terjeszteni másféle kötésben, borítóval és tördelésben, mint amilyen formában kiadásra került.

ISBN 978-615-01-1825-3

TARTALOMJEGYZÉK

Lektorai előszó.....	6
Szakmai ajánlás.....	9
Bevezetés.....	11
1. World Café.....	14
1.1. A nemzetközi World Café közösség.....	14
1.2. Mire való a World Café?	15
1.3. World Café alapelvek.....	17
2. Police Café	18
2.1. Így kezdődött... ..	18
2.2. Védjegy – Police Café alapelvek	21
2.3. Mire való a Police Café?	22
2.4. Mire nem való a Police Café?	23
2.5. Kik rendezzenek/rendezhetnek Police Cafét?.....	23
2.5.1. Rendőrök	23
2.5.2. Civilek és közösségek.....	25
2.5.3. Intézmények.....	26
2.6. Milyen témákat lehet/érdemes feldolgozni a Police Caféban?	28
2.7. Fokozatosság, a témák egymásra épülése	28
2.8. Milyen gyakran érdemes Police Cafét tartani? Police Café sorozatok	30
2.9. Kik legyenek a résztvevők?	30
2.9.1. A résztvevők kiválasztásának szempontjai	30
2.9.2. A vendégek meghívása	31
2.9.3. A résztvevők létszáma.....	31
2.10. Helyszín – Hol nyissunk Police Cafét?	32
2.11. A vendéglátás szolid művészete	35

3. Hogyan működik a Police Café módszer?.....	38
3.1. Ültesd össze a résztvevőket! Asztaltársaságok kialakítása	38
3.2. Haladj tervszerűen! Időkeretek	38
3.3. Megnyitás, üdvözlés.....	39
3.4. Bemutatkozás, ráhangolódás a munkára	39
3.5. Café fordulók – közlekedés az asztaltársaságok között	40
3.6. A Café elhagyhatatlan része – a témagazdák prezentációi	43
3.7. Ráadás kávé a házigazdáknak – szupervízió.....	45
3.8. Ki és hogyan lehet témagazda?.....	47
3.9. Moderatori összefoglaló.....	49
3.10. Ki és hogyan lehet moderátor?.....	50
4. Hogyan lehet nekünk is Rendőrkávéházunk?.....	52
4.1. Szakértelem.....	52
4.1.1. Police Café akkreditált módszertani képzés	52
4.1.2. Hogyan lehet jelentkezni a képzésre?.....	53
4.1.3. A képző – avagy ki az a Café Kata?	54
4.2. Finanszírozás.....	55
4.3. Szervezés és lebonyolítás	56
5. Eddigi szakmai eredmények és hatások.....	57
6. Hogyan tovább? Online Police Café?.....	59
Irodalom.....	62

Ez a kötet egy baráti biztatásra jött létre.
A „felbujtóval” évek óta együtt tanítjuk
a Police Café módszertanát
egy speciális célközönségnek.

A Police Café képzések akkreditálása,
azaz 2017 tavasza óta
megszületett ugyan a Police Café honlapja,
de a módszertani fogásokat ott
még nem akartam közre adni.

Most, hogy immár megjelent az
Újabb rendőrkávéházi élményeim
– **Police Café blogkönyv 2. rész**
című könyvecske is,
úgy gondoltam, hagyom magam rábeszélni
egy módszertani kézikönyv összeállítására is.

Forgassák hát
haszonnal és szeretettel
mindazok, akik tudni akarják,
mik a hozzávalói és hogyan készül
egy elég jó „rendőrkávé”.

LEKTORI ELŐSZÓ

A *kultúra* fogalma sokrétű. Nem véletlen, hogy a társadalomtudományok szinte mindegyike és a természettudományok jó része is használja. Legmélyebb jelentése, hogy közösségi emberként miképpen élünk: gondolkodunk, dolgozunk, viselkedünk, lakunk, alakítjuk szűkebb és tágabb környezetünket, ahogyan társadalmi rendszerünket működtetjük. Utóbbi évtizedeink legnagyobb „élménye” a *rendszerváltás*, amely jogi és gazdasági értelemben – úgy tűnik – már lezajlott Magyarországon. Megszilárdulása azonban a kultúránktól függ. Sokan úgy érezzük, hogy ebben lemaradásban vagyunk, ami nem meglepő, mert ez a legnehezebb és leghosszabb folyamat. Míg a politikai viszonyokat jogszabályokkal hónapok, a gazdasági rendszert évek alatt meg lehet változtatni, *a kultúra átalakításához évtizedekre van szükség.*

A „művecske” – ahogyan azt a szerző figyelmembe ajánlotta – és a gyakorlat, amelyről szól, ezen utóbbi, rendkívül nehéz terepen alkot maradandót. Az előző rendszerből örökölt „erőszakszervezet” és tagjainak gondolkodását, működését, viselkedését kívánja átalakítani, közösségivé tenni – mondhatni több értelemben: civilizálni –, hogy az képes legyen a lehető legnagyobb társadalmi érték, a biztonság szolgáltatására. És milyen érdekes, egy korábbi kultúra szóhasználatával lényegében „alulról jövő kezdeményezésként” jött létre és terjed a *Police Café* mozgalom, amely a rendvédelmi jellegű közbiztonságot közösségivé alakítja. Küldetése azonban – jóslatom szerint, ha a dolgok jól alakulnak – itt nem fog megállni. Két ok miatt.

Először is, kevés közszolgáltatásunk van, amelynek fejlesztésében egy ilyenfajta társadalmasításra ne lenne szükség. Sőt, *egész közigazgatásunk részvételiségét* erősíteni kell ilyen és hasonló módszerekkel. Ez a folyamat megindult más irányokból is, ilyen például a közösségi tervezés is, vagy

közfeladatok átadása civil szervezeteknek. Amikor ezek majd összeérnek, és a közigazgatás-fejlesztés közpolitikai stratégiája részévé válnak, akkor lesz igazi esélye annak, hogy kultúránk szerves részévé váljon ez a fajta közszolgáltatási felfogás és működés.

Másodsor pedig a Police Café az egyéni és szervezeti *társadalmi felelősségvállalás* – remélhetően Magyarországon is erősödő – kulturális fejlődésének egyik értékes megnyilvánulásaként, jó gyakorlatoként szemlélhető. Sőt, jelentős *társadalmi innovációként* is tekinthetünk rá, amennyiben a szintén kibontakozó *társadalmi közfelelőség* – Public Social Responsibility (PSR), amely az üzleti világból beemeli a közszférába a CSR-t (Corporate Social Responsibility) – rendkívül értékes és látványos példája. Bizonyítja, hogy a társadalmi kihívások (a biztonság területére szűkítve pl. drogvészély) kezelése érdekében a közigazgatás a jogszabály által előírt feladatokon és hatáskörökön túl is többet tud tenni az érdekeltekkel együttműködve.

A Police Café ékes bizonyítéka annak, hogy a közérdekből végzett tevékenység önmagában, automatikusan nem garancia arra, hogy abban a normatív előírásen túli társadalmi felelősségvállalás kiteljesedik. Márpedig csak ebben az esetben, ezen a működési módon keresztül tud egy közintézmény, közszolgáltatás a polgárok, az üzleti szereplők szintén társadalmi felelősségként vállalt tevékenységeihez kapcsolódni. Ez történik a „művecskében” üdítő életképek sokaságával gazdagon illusztrált Police Cafe „szeánszain”. Alkalmanként magam is voltam részese ilyen műhelymunkáknak, ahol kitapintható a törekvés egymás megértésére. És működik a közös cél mozgósító ereje, az egymást ösztönző gondolatok gazdagsága, az alkotó szellem ereje, amit a jó kedély tesz üdítővé és elevenné.

Aki azt akarja, hogy demokratikus rendszerünk kiteljesedjen, hogy testmeleg kisközösségeink, szomszédságaink, közeli és távolabbi környezetünk a

legteljesebben élhetővé váljon, s ezért értelmes módon, a siker esélyével tenni is szándékozik valamit, keresse az ilyen és hasonló együttműködési, részvételi lehetőségeket. Ezek nélkül a megkerülhetetlen kulturális átalakulás nem fog megtörténni. A Police Cafék működése és példája – kimondhatjuk bátran: küldetése – ezért nagyon fontos. Mutatja és bizonyítja, hogy ez az út járható még olyan terepen is, ahol a társadalmi távolság a hatóság és az emberek között kezdetben igen nagy volt. *Ez nem szükségszerű és nem áthidalhatatlan.* Ez a fő üzenet, amiért ezzel a gyakorlattal érdemes megismerkedni és kiteljesítésébe bekapcsolódni.

Budapest, 2021. április 26.

Gáspár Mátyás

SZAKMAI AJÁNLÁS

A Police Café első kóstolóinak egyikeként kíváncsian vettem kézbe Kata tanárnő módszertani kézikönyvét, és egy szuszra el is olvastam. Fejezetről fejezetre elevedtek meg a közös munka emlékei, a „Pécsi Café” ötletétől az első programok megvalósításán át a tanuló szervezetet segítő projektig, valamint a Pécsi Tudományegyetemet célzó „kávéházig”. Tapasztalataim és a kézikönyv ismeretanyaga összecsengett, és a pozitív élmények bevallottan elfogulttá tettek. Mégis megkísérlem az olvasók, kollégáim, vezetőtársaim figyelmét gyakorlatias módon felhívni a módszerben rejlő lehetőségekre.

Az emberiség fejlődéstörténetét végigkísérte a verseny, és nincs ez másképp napjainkban sem. Az élelem megszerzése, a hódítások, a katonai erőfölény, a sport- vagy művészeti teljesítmény mind-mind versenyt feltételez. A rendészet is sajátos módon versenyez a biztonság szolgáltatásának piacán, részben önmagával, részben a társadalmi értékmérők mentén. A gazdaságtudományok világából ismert versenyelőny elméletek mára begyűrűztek a mindennapokba. Igazolt tétel, hogy a szervezetek belső tényezőire alapozott versenyelőnye nagyban meghatározza a sikerességet. Ahhoz, hogy egy szervezet versenyelőnye fenntartható legyen, egyedi, ritka, nehezen másolható és nehezen helyettesíthető erőforrásokra és képességekre van szükség. A rendészettudomány számtalan e körbe sorolható erőforrást ismer, a gyakorló szervezetek ezeket készségszinten alkalmazzák.

Vallom, hogy a Police Café magában hordozza valamennyi említett kritériumot, következésképp egy olyan újszerű technika, ami jó értelemben vett előnyt biztosíthat mindazok számára, akik kipróbálják. Miben is testesülhet meg mindez?

Elősegíti a társadalmi nyitást, a közösségek, célcsoportok elérését, valamint katalizálja a formális vagy kiüresedett hivatali és civil közösségi kapcsolatokat aktivitását. Ezzel együtt rendkívül hasznos visszacsatolást biztosít az adott

területért/problémáért felelős rendőrök számára beosztottól vezetőig egyaránt. Hasonlóképpen lehetőséget teremt a rendőri tevékenység gyakorlatias, torzításmentes megismertetésére partnereink irányába.

Problémacentrikusan közelít a kihívásokhoz, és a konszenzuson alapuló kollektív bölcsesség erejét helyezi a középpontba. Rugalmasan idomul a helyi specifikumokhoz, kizárólag az előkészítésen múlik, hogy milyen témák, kérdések kerüljenek terítékre a program során, ezáltal kiküszöbölhető a fűnyíró elv szerinti – jellemzően gyenge hatékonyságú – problémakezelés. Érzékelhetően pozitív hatást gyakorol a közösségi biztonságkezelés társadalmi felelősségének elfogadására, elfogadtatására.

A Police Café jól megválasztott helyszíne, előkészítése és keretszabályai a mindennapi rendőrszakmai feladatokhoz képest merőben más munkahelyi klímába helyezik rendőreinket és vendégeinket. A kezdeti előítéletekkel szemben mára elismerés, szinte jutalom a programba történő bekerülés. Ez nagyban segíti a szervezetek közösségformálását, egyben feltárhatja kollégáink addig rejtett kompetenciáit – mindez szolgálati ágaktól és beosztástól függetlenül igaz.

Óva intem az olvasót, hogy csodaszerként tekintsen a Rendőrkávéház módszertanára, hisz nem az. Ugyanakkor tapasztalatból igazolom, hogy újszerűségével, frissességével bővíti a vezetők megoldási repertoárját, hatékony a helyzetkezelésben, és alkalmas bizonyos szervezetefejlesztési folyamatok támogatására is. Büszke vagyok arra, hogy Baranya megye, Pécs városa 2014-ben teret adott a World Café „rendőriesítésének”, és arra bátorítom vezetőtársaimat, szerezzenek saját tapasztalatokat, hogy maguk is megítélhessék a programban rejlő lehetőségeket.

Pécs, 2021. május 5.

Korontos Zoltán r. ezredes, kapitányságvezető

BEVEZETÉS

A Police Café idén hétéves, ám előzményei 2007-re nyúlnak vissza. Akkor kísérletezett néhányszor a belga rendőrség az ilyen névvel alkalmazott módszerrel a rendőrök és a civilek párbeszédének javítására, és ennek hírért hozta haza és mesélte el nekem lelkesen Krémer Feri barátom. A World Café¹ közösségi alkotótechnikát Juanita Brown amerikai szervezetfejlesztő 1997 óta használja, innen a módszer és a Café elnevezés. 2014 júniusáig kellett várnom, hogy Police Café néven Magyarországra is adaptálhassam. Azóta több ország részben nagy sikerrel működik, aminek bizonyítéka a 2018. október 2. óta működő és folyamatosan aktualizált szakmai honlap², két könyv és több tanulmány. Ezek megtalálhatók az irodalomjegyzékben.

A módszer figyelemre méltó sikereket elsőként 2014-ben Baranya megyében, illetve 2016-ban Kiskunhalas térségében ért el, majd 2017-ben Bács-Kiskun és Nógrád megyében, illetve Budapesten Zuglóban is befogadó partnerekre talált. 2019-ben a VIII. kerületi Rendőrkapitányság körzeti megbízottjai és a Budapesti Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési kollégái, majd a XIII. kerületi rendőrök is megtanulták a módszert. A Józsefvárosban 2019 óta már sorozat formájában alkalmazzuk a civilekkel való együttműködésnek és az ennek nyomán létrejövő közös biztonságteremtésnek ezt az innovatív módját. A Rendőr-kávéházak többi kerületben való nyitása azonban még mindig várat magára. A 2017. június 20-án, a zuglói Café sorozat záró eseményén az akkori budapesti rendőrfőkapitány által megfogalmazott jámbor óhaj egyelőre még nem valósult meg. *„Egy XXI. századi rendőrség XXI. századi problémákra adott XXI. századi válasza – ez a Police Café.”* – hangzott el

¹ www.theworldcafe.com

² <http://policecafe.hu>

akkor az ígéretes mondat. Azóta várom, hogy mikor követi cselekvés is a hangzatos kijelentést. Akkor és azóta is legfőképpen két okból: komoly döntéshozói akarat hiánya és az ebből fakadó finanszírozási akadályok miatt nem lehetséges a továbblépés. A Police Cafét kipróbáló, gyakorló XIV. és VIII. kerületben bűnmegelőzési projektek biztosították és biztosítják az anyagi forrást, a kollégák munkaidőben, a felkészítő képzést is megkapva szervezik és rendezik a Cafékat. Ám máshol ezek a feltételek sem adottak.

Mindehhez jött 2020 márciusában a COVID-19 járvány, amely még abban a Józsefvárosban is megakasztotta a sorozatot, ahol pedig már épp belelendültünk volna. Két nyári alkalmat – a 2020. június 29-i Drog Cafét és a 2020. július 2-i Déri Cafét – leszámítva csak 2021. február 24-én nyitottunk meg újra, de természetesen csak online változatban, ami – bár várározáson felül jól sikerült – mégsem az igazi. Sőt, azóta már a harmadik Online Police Cafét is megtartottuk. Nem adom föl azonban a reményt, hogy a pandémia után előbb vagy utóbb visszatérhetünk a jelenléti kávézás örömeihez is, ezért ezt az átmeneti zárva tartást többek között ennek a kiadványnak az elkészítésére használtam föl.

Mivel kérelhetetlenül hiszek abban, hogy a Police Café rendezésének szigorú garanciális kulcseleme a szakmai és módszertani felkészültség, elhatároztam, hogy végre összeállítok egy olyan módszertani kézikönyvet, amelyet a témagazdák tudnak használni. Úgyis régóta tartozom már egy ilyennel, tekintettel arra, hogy Police Café moderátorként 2014 júniusa, módszertani képzőként pedig 2017 márciusa óta dolgozom. Az eddigi összesen tizenegy képzési alkalmon a módszertant elsajátító rendőrök száma jelenleg kétszáz körül tart, kézbe adható segédanyag azonban számukra még nem készült.

Íme, itt van, és nemcsak a témagazdáknak szánom. Azoknak is, akik szeretnének Police Cafét rendezni, mert hallottak róla, de maguk nem tudják, mi az, így nyilvánvalóan

azt sem, hogyan is kezdjenek hozzá. A honlapon ugyan megtalálható szinte minden információ, hiszen azért is jött létre, de a módszertani ismereteket ilyen áttekinthetően és strukturáltan tartalmazó kézikönyv mégis praktikusabb.

A *Police Café módszertani kézikönyv* mellé afféle gyakorlati példatárnak ajánlom a már megjelent két blogkönyvemet. Ezekből az érdeklődők egyrészt bepillantást kaphatnak a legkülönbélebb helyi Rendőrkávéházak gyakorlatias kulisszatitkaiba, belekóstolhatnak az ott terítékre kerülő témákba és nem utolsósorban a hangulatba is. Mert az legalább olyan fontos, mint az ott folyó munka eredménye. És ha az ízelítő tetszett, itt „elméletben” is áttekinthetik az elég jó rendőrkávé hozzávalóit. Aztán ha kedvet kapnak hozzá, eljöhhetnek egy képzésre, és szívesen megtanítom nekik a készítés fortélyait is. Ebből a kiadványból a képzésre való jelentkezés részleteit is megtudhatják.

Jó informálódást, tanulást és mielőbbi találkozást kívánok a Rendőrkávéházban minden érdeklődőnek!

A kézirat lezárva 2021. június 2-án, az első Police Café 7. évfordulóján.

Café Kata

1. WORLD CAFÉ

1.1. A nemzetközi World Café közösség

Kezdetben vala a *Világkávéház...* Hogy ez mi, arról a *The World Café Community* honlapján³ részletesen tájékozódhatunk. A honlap angol nyelvű, de az 1997-ben kifejlesztett módszer leírása magyarul is elérhető.⁴

Miközben a World Café világ-brand, használata szabadon engedélyezett, egyedül ahhoz ragaszkodnak kitalálói és fejlesztői (*Juanita Brown és David Isaacs*), hogy ha bárki bárhol a világon alkalmazza ezt a nevet és a hozzá kapcsolódó módszertant, nevezze meg a pontos forrást. Örülnek, ha küldenek nekik egy rövid, akár fényképekkel illusztrált leírást arról, pontosan mikor, ki, hol és mire használta a technikát. Így jön létre fokozatosan egy közös tudásmegosztás, amely világgá viszi a hírét-nevét magának a módszernek, s ezáltal terjeszti azt. Másrészt pedig ismertté teszi, sőt, össze is kapcsolja azokat a közösségeket, amelyek így igyekeznek közelebb jutni saját problémáik feltárásához, és elindulni e problémák megoldásának útján is.

Nemcsak nemzetközi, de hazai hálózata is van a World Café közösségnek, amelyet *Ruzsa Ágota* alapított. Ő terjesztette és honosította meg a módszert itthon, és a magyarországi tapasztalatokkal a nemzetközi közösséget is gazdagította. Juanita Brownnak nemcsak munkatársa, de barátja is. Ágota a SoL Intézet (Society for organizational Learning) alapítója. A szervezet hazai aktivitása nyomon követhető a honlapjukon.⁵

³ <http://www.theworldcafe.com/>

⁴ <http://www.theworldcafe.com/wp-content/uploads/2015/07/hungariancafetogo.pdf>

⁵ <http://solintezet.hu/>

A *World Café* tehát egy világszerte és idehaza is egyre ismeretebb, zseniálisan egyszerű eljárás, komoly protokollal. És ami nem lényegtelen: meglehetősen olcsó. Vannak bizonyos költségek a helyi igények függvényében: az alapelveknek megfelelő kellemes környezet kialakítása és a minimális vendéglátás (kávé, víz, rágcseálnivaló) kiadásai mellett elsősorban a házigazda témagazdák felkészítő képzésére és a moderátor(ok) tiszteletdíjára kell áldozni, ami azonban hosszú távon feltétlenül, ráadásul az egész közösség számára megtérülő befektetés.

Tehát: a *World Caféból* nőtt ki magát a *Police Café*, és ezért kell ragaszkodni az eredeti módszertan némileg módosított alapelveinek szigorú betartásához. *Többek között ennek érdekében is jött létre a <http://policecafe.hu> honlap, most pedig ez a módszertani kézikönyv is.*

1.2. Mire való a World Café?

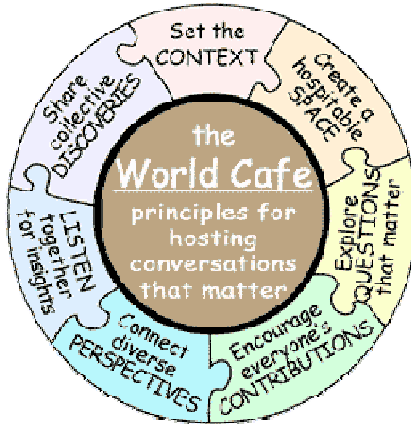
Mindenre. Na jó, majdnem... Az eredeti World Cafét leginkább közösségfejlesztésre találták ki. Ezért hívják *közösségi alkotó technikának*, amely arra való, hogy általa felhasználjuk a kollektív bölcsesség erejét. Az adott lokalitást érintő bármely ügyvel, kérdéssel, többnyire problémával foglalkozó, abban érintett résztvevőket tudatosan kiválasztva, megszólítva, a nyitott, egymásra figyelő, partneri kommunikáció által aktivizálva közös gondolkodásra, konszenzusra és ezáltal hatékony együttműködésre hívja és serkenti. Hogy a problémákat kimondják, definiálják, azonosítsák, feltárják, elemezzék, majd kibogozzák az okaikat, és személyes és együttes elköteleződésekkel, konkrét és komoly vállalásokkal, felelősséggel a megoldások keresésére induljanak. Vagy pontosabb így: közösen alkossák meg az ott és akkor lehető legadekvátabb megoldást.

Mert sokféle megoldás lehet, amelyek egyáltalán nincsenek meg előre. Nem rejtvényről, hanem problémáról van szó. A különbség lényeges. Míg a rejtvénynek egyetlen és előre

megadott megfejtése van, a problémának számos megoldása lehetséges, amelyek mindig egyediek. Van köztük olcsó vagy drága, jó, rossz, ideális vagy épp hogy csak elégséges, megnyugvást hozó vagy további problémákat generáló, rövid vagy hosszú távra szóló, tünetet kezelő vagy magát az okot megszüntető, talmi vagy valódi. Egyáltalán nem mindegy, melyiket sikerül megalkotni. A cél az, hogy a közösség mindig a saját együttműködése szempontjából legjobb és az adott körülményekhez, helyzethez, személyekhez is illeszkedő megoldást legyen képes megtalálni.

Ennek az alkotó folyamatnak a végig vitelére való a *World Café és a belőle továbbfejlesztett Police Café*. Hiszen hangsúlyozni kell, hogy a Police Café is közösségfejlesztési technika, mely a civilek és a rendőrök együttműködését erősíti. Ezért kell pontosan a módszertani alapelvek mentén működtetni. Csak ekkor hívhatjuk *Kávéháznak*.

1.3. World Café alapelvek⁶

Alakítsunk ki kellemes, barátságos környezetet!

B torítsunk mindenkit az aktív részvételre!

Pontosan tisztázzuk a cél(oka)t!

Koncentráljunk a lényeges kérdésekre!

T rjuk fel és tegy k láthatóvá az összefüggéseket és az ellentmondásokat is!

Figyeljünk oda egymásra, hallgassuk meg a másikat!

Osszuk meg egymással a gondolatainkat és a felfedez seinket!

⁶ Forrás: <http://whatidiscover.blogspot.com/2007/02/world-cafe-hosting-principles.html>

2. POLICE CAFÉ

2.1. Így kezdődött...

2007 karácsonyára különleges ajándékot kaptam egy kedves barátomtól, *Krémer Ferenc*től. Belgiumban töltött egy hónapot, hogy tanulmányozza a belga rendőrségi reformot és annak lassú, de jótékony hatását egyrészt magukra a rendőrökre, másrészt a közösségek hétköznapijaira. Betekintést nyert az értékkeremtéstől a szakemberek kiválasztásán és képzésén át egészen az intézkedésekig minden olyasmibe, amibe csak lehetett. Eközben találkozott a World Café módszertanán alapuló *Police Café* gyakorlatával. Jól megnézte, megértette, kért belőle egy adagot, szépen becsomagolta, és elhozta nekem. Tudta, hogy szeretem az ínycségeket, ezért biztos volt abban, hogy tetszeni fog.

Miközben bontogattam a szép küllemű ajándékot, megcsapott az illata, és éreztem, ez bizony nekem való. Ám megköszölni nem akartam. Arra vártam ugyanis, hogy legyen valaki, akit megkínálhatok belőle. Az ember magában nemigen kávézik: ahhoz társ és méltó helyszín kell, tulajdonképpen ez a lényeg. Nem is a kávé, hanem a kávézás. Az ajándékot félretettem, nem türelmetlenkedtem, mert hittem, hogy eljön az ideje, amikor kibonthatjuk és valakivel megoszthatjuk.

A következő évben, 2008-ban Ferivel reménykedve elővet-tük a csomagot, és a Rendőrtisztai Főiskola akkor induló mes-terképzésén szinte becsempésztük a hallgatók utolsó órájára. Hiába a szép csomagolás és az illat, észre se vették. Nem nyúl-tak hozzá, ott lapult sok más, vonzóbb, mert tanteremben is fogyasztható, szokásos ajándék között. Azok jobban érdekelték őket.

Nem tehettem mást, hagytam, hogy tovább teljen az idő. Ha száz évet nem is kellett várnom, mint Csipkerózsikának a herceg csókjára, de hetet igen. Ez alatt bárkit is kínáltam a

Police Cafével, megcsodálta ugyan, de megkóstolni vagy nem akarta, vagy nem merete, vagy nem állt módjában.

Mígnem aztán végre jött egy kíváncsi és bátor rendőr, *Gaál Gyula*.

Gaál Gyula moderátor társammal az első Police Café rendezvényünkön Pécsen.

Meséltem neki a titokzatos kis csomagról, s megkért, mutassam már meg. Óvatosan vettem elő és nyitottam ki, féltem, hogy az aromája már elillant, vagy tán meg is romlott. Kellett nekem ennyi ideig őrizgetnem... A minősége azonban mit sem változott. Hiába, ennyit jelent az eredeti márka, a sértetlen csomagolás! A használati útmutatóban persze világosan le volt írva: ha a gyártó utasításait pontról pontra betartják, örökre garantált a nívó. De azt annak idején el se olvastam rendesen. Sőt – s ez is ott állt, de elkerülte a figyelmemet – ez a kávé olyan, hogy minél többször főzünk belőle, annál tovább tart. Ha ezt tudom, erre már akkor egész kávéházat alapozhattam volna.

Tizennégy éve tehát, hogy tudomást szereztem a *Police Café* módszeréről, és végül hét évbe telt, míg idehaza hajlandó volt megízlelni velem együtt valaki az ott kínált kávé. Most pedig már hét éve kávézgatok országszerte rendőrökkel és civilekkel.

Az első kerty furcsa volt, de határozottan finom és hatásos. Ezért hát nem csoda, ha Gyulával annyira rákaptunk az ízére, hogy 2014. június 2. és 5. között mindjárt négy – igaz, alkalmi – *Rendőrkávéházat* is nyitottunk *Pécs*en. Olyan kellemes helyszíneket találtunk hozzá, mint az impozáns Zsolnay Kulturális Negyed, a Gandhi Gimnázium és Kollégium, az Apáczai Cserre János Nevelési Központ és a Bánki Donát utcai Általános Iskola. A megyei jogú Pécs négy városrészében – a Belvárosban, Gyárvárosban, Kertvárosban és Uránvárosban – indult már akkor érezhetően sikerre ítélt útjára a Police Café magyarországi változata.

**Az első magyarországi Police Café. Pécs,
Zsolnay Kulturális Negyed, 2014. június 2.**

És Pécs azóta is egy lépéssel elől jár: egy évvel az első négy rendezvény után, 2015. május 12-én egynapos Police Café tanfolyamot rendeztünk, ahol a budapesti VIII. kerület rendőreinek a szomszédsági rendőr programjuk keretében a pécsi kollégák taníthatták meg a módszertant. S abban is a pécsiek voltak az elsők, hogy a biztonsággal kapcsolatos általános kérdések közül egy speciálisat kiválasztva 2016. november 9-én már *tematikus Rendőrkávéházat* rendeztek.

2.2. Védjegy – Police Café alapelvek

Ha valaki elhatározza, hogy Police Cafét szeretne rendezni, nagyon fontos, hogy *a World Café alapelvein túl három további, a Police Caféra érvényes speciális alapelvet is szigorúan betartsan*. Ha így tesz, programja sikerre van ítélve. Hogy a vendégek szeressenek a Police Caféba jönni, a rendőr házigazdák is jól érezzék magukat, és nem utolsósorban az eredmények se maradjanak el, a minőségből nem szabad engedni.

Tartsuk be tehát a következő három alapelvet:

- A Police Café rendezését ne tegyük kötelezővé!
- Feltétlenül bízzuk a rendezőkre a témaválasztás szabadságát!
- Ne sürgessünk semmit, hagyjuk a dolgokat a maguk tempójában haladni!

A Police Café alapelvei.⁷

⁷ <https://policecafe.hu/vedjegy-police-cafe-alapelvek/>

2.3. Mire való a Police Café?

Ezt a kávéházat azért hívják így, mert rendőrök a házigazdák. Tehát ülünk a rendőrökkel, akik kérdezgetnek minket. De hiszen akkor ez kihallgatás! Nem, nem az, mert itt mi is kérdezgethetjük őket. Oda-vissza megy a szó. Sőt, körbe-körbe. Még vitatkozhatunk is, gyözködhethetjük egymást. Mondhatjuk, mutathatjuk, rajzolhatjuk. És ők is mondják, mutatják, rajzolják: érvelnek, válaszolnak, összegeznek, összehasonlítanak. De főleg inkább kérdeznek, meghallgatnak, mosolyognak, csodálkoznak. Gondolkodnak. Együtt velünk.

Na de miről beszélgetünk? Ha *Police Café*, akkor biztosan valami rendőrös témáról: jogszabályokról, jogkövetésről, megsértésről. Bűncselekményekről. Nem egészen. És nemcsak, sőt, van, hogy egyáltalán nem is ilyesmiről. Inkább a *közös biztonságról*. Arról, hogy mitől érezzük jól magunkat ott, ahol élünk, dolgozunk, szórakozunk, közlekedünk. Hogy mitől élhető a környezetünk, a lakóhelyünk, az utcánk, a munkahelyünk, az iskolánk. Vagy mitől nem.

Tehát itt isznak is, esznek is, beszélgetnek is az emberek. Mert a rendőrök is emberek. Sőt, elsősorban azok. Ott laknak, dolgoznak, szórakoznak, közlekednek velünk együtt.

Szóval ez egy *Rendőrkávéház*. De hívhatjuk másképp is. Nem ez a lényeg. Ha viszont így hívjuk, akkor az *valóban Kávéház legyen, Café*. Bárhol legyen is a világban. *Világkávéház. World Café*. Ahol az emberek összejönnek, és persze kávéznak és pogácsáznak is, de nemcsak azt. Nem elsősorban azt. Hanem beszélgetnek. De hogyan? Pont ez a legfontosabb: szervezeten, moderáltan, módszeresen, célirányosan, problémára orientáltan, a megoldásokat keresve...

A módszert részletesen a 3. fejezet ismerteti majd.

2.4. Mire nem való a Police Café?

Arra semmiképpen, hogy kitegyük a kirakatba, hogy nekünk ilyenünk is van.

Arra nagyon nem, hogy mint kötelező feladatot, tessék-lássék módon kipipáljuk.

Arra sem, hogy ne vegyük komolyan.

Arra sem, hogy felcsigázzuk a közösség tagjainak érdeklődését, és ami el se kezdődött, az már abba is maradjon. Csak a folytatás, a megoldáskeresés határozott szándékával szabad és érdemes belevágni Police Cafék szervezésébe.

Arra egészen biztosan nem, hogy azt várjuk tőle, hogy csodaszerként azonnal hat. Hiszen ez nem(csak) kávé, legalábbis nem az a behörpintős, erős, keserű, szívdobogtató, felpörgető fajta. Hanem Kávéház. *Rendőrkávéház*. Ahol a vendégek komótosan kevergetik, ráérősen kortyolgatják az aromás italt, közben hosszasan és tartalmasan beszélgetnek. Vagyis a közösség tagjai között a rendőrök által moderáltan órákon át folyik a szó a biztonságról, és így lesz a *Police Café – Párbeszéd a biztonságos és élhető közösségéért...*

2.5. Kik rendezzenek/rendezhetnek Police Cafét?

2.5.1. Rendőrök

Magyarországon még mindig sokan úgy gondolják, hogy *a biztonság megteremtésében és megőrzésében a legfontosabb szerepet a rendőrség tölti be*. A közösség biztonságának – avagy a biztonságos, élhető közösségnek – a fenntartása azonban együttes társadalmi felelősség. A közigazgatás-fejlesztésnek ma egyre fontosabb fogalma társadalmi közfelelősség. A rendőrség nemcsak, sőt nem elsősorban mint jogalkalmazó van jelen a biztonság szereplői között, hanem egyre inkább *mint kezdeményező*. A biztonsággal való foglalkozás nem csak a rendőrség „ügye”, ezért messze nem is csak az ő

dolga. A rendőrség a többi rendészeti szervezet mellett ma már nem nélkülözheti az állampolgárok és szervezeteik segítő támogatását sem. Egy település biztonsága mindig az ottani sajátosságok összességéből tevődik össze, így a problémák hatékony kezelése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg.

Éppen ezért időszerű a rendőrségnek, a rendőröknek is másképpen gondolkodniuk a biztonságról: tartalmaz, érdemi *párbeszédet* kell kezdeményezniük és azt rendszeresen folytatniuk *a civilekkel*, a helyi közösségekkel. A Police Café rendezése egyértelműen és hitelesen mutatja ezt a kezdeményező szándékot.

A Police Café olyan *innovatív kommunikációs módszer*, amely *a partnerségért, a kölcsönös bizalom növeléséért* nagyon hatékonyan tud tenni.

A résztvevők igazi csapatként tanulnak meg dolgozni. A hierarchiát ilyenkor félre lehet tenni, mert itt a közös siker érdekében a partneri együttműködésen van a hangsúly. Azon, hogy mindenki ott tesz hozzá a folyamathoz, ahol neki van szerepe és az ehhez szükséges kompetenciája. Mint a puzzle-darabok, úgy illeszkednek egymáshoz a résztvevők hozzájárulásai. Minden darab egyformán fontos, mert csak úgy tud kialakulni az összkép. És a kirakósdíj közben jó maga a játék is.

A biztonság – tudjuk és valljuk is – egyáltalán nem játék. Nagyon is komoly dolog, s nemcsak a rendőröknek az. A Police Caféban részt vevő civilek szintén komolyan és tegyük hozzá: örömmel veszik a rendőrök kezdeményezését, hamar bevonódnak, elköteleződnek, és a rendőrséggel való együttműködésük (tovább) javul.

2.5.2. Civilek és közösségek

Police Cafét civilek és közösségek is kezdeményezhetnek. Ha szeretnék, hogy településük *élhető(bb) és biztonságos(abb) legyen*, ezzel a módszerrel ők maguk is megtehetik az első lépést azon az úton, amely ahhoz vezet, hogy a közösségek a mindennapjaikban felmerülő problémákat felismerjék, ki-mondják, feltárják, elemezzék, hiszen a valódi megoldásokat csakis ezek alapján, helyben lehet megalkotni. Ehhez azonban le kell ülni és beszélgetni közös dolgainkról, problémáinkról.

A civilek részvétele és hozzájárulása nélkül a rendőrség egyedül tehetetlen. A meglévő problémák egy jelentős részét maguk a lakosok, a településen élők, dolgozók, közlekedők hozzák létre, ezért ők is ismerik azokat legjobban. Ha tudásukat nem osztják meg a többi, a biztonságért felelősséggel tartozó szervezet képviselőivel, például a rendőrökkel, akkor a problémák nem megoldódnak, hanem tartósan fennállnak, sőt, a biztonsági deficitiek egyre nőnek.

Ha a civilek közül egyre többen érzik úgy, hogy *beleszólnának a problémák helyi megoldásába, ha lennének ötleteik, de sehol nem mondhatják el őket*, ha úgy gondolják, *szívesen vagy többet tennének településük élhetőbbé, biztonságosabbá tételéért*, szorgalmazhatják a helyi rendőrségnél, körzeti megbízottjuknál, őrsparancsnokuknál, bűnmegelőzési tanácsadójuknál, iskolarendőrüknél, kapitányuknál, hogy szervezzenek Police Cafét.

Ha a civilek megismerik és megtetszik nekik ez az innovatív biztonsági párbeszéd, hírt adnak róla másoknak is. Ha a rendőrséget passzívabbnak érzik a kívánatosnál, nekik is van lehetőségük kezdeményezni és támogatni a helyi közösségekben, településeken Police Café rendezését, segíthetnek a megszervezésében. Ha megvalósul, és megtapasztalják ennek a *bizalmon és együttműködésen* alapuló fórumnak a hatékonyságát, az egészen biztosan pozitív hatással lesz a helyi közös biztonság alakulására.

2.5.3. Intézmények

A települési önkormányzatok, oktatási, kulturális intézmények vezetőinek vállát sokszor nyomja a település vagy az intézmény és azok biztonsága iránti felelősség. Magányuk azonban egyáltalán nem szükségszerű: aggodalmaikat, kérdéseiket meg is oszthatnák a közösségeik tagjaival, teret adva az együtt gondolkodásnak, bevonva az érintetteket a megoldások közös megalkotásába.

A Rendőrakadémiaiban a rendőrök a kávé mellé speciális szakértelmüket kínálják a biztonsághoz hozzávalóként. Gyakori tapasztalat, hogy a maguk szakterületén sokan rengeteg tudással és információval rendelkeznek, kreatívak, és mélyen elkötelezettek a közösségeik iránt. A Police Caféban rendre bizonyítják: képesek az önálló alkotó munkára, a közösség javára végzett valódi szolgálatra. A Police Café innovatív módszertanát hatásos eszköznek tartják az intézményekkel és a civilekkel folytatott párbeszédhez.

A települések, közösségek problémái néha szó szerint az utcán hevernek. Ezek egy része hamar kriminalizálódik, de közel sem volna ez annyiszor szükségszerű, mint ahányszor megtörténik. A rendőrség egyedül nem bírhat a gondokkal, s a közösség sem háríthatja rá a felelősséget, nem várhatja egyedül tőle a problémák megoldását. Ezek megalkotásához a rendőröknek segítségre van szükségük. A korábban említett társadalmi felelősségre visszautalva: minden érintett felelőssége egy közügy kezelése, a közszolgáltatások sikere, minősége.

A Police Café éppen az a közösségi kommunikációs technika, amelynek révén a *közös problémafeltárás*, az okok felkutatása, rendszerezése is megtehető. Az emberek szeretnek bevonódni a megoldások keresésébe, érdemes tehát ezt a lehető legjobban kihasználni. A helyben lakók, dolgozók, közlekedők legtöbbször sokkal pontosabban ismerik a problémákat, sőt, sokszor az okaikat is. De ha nem beszélgetnek velük a döntéshozók, ha nem kíváncsiak a tapasztalataikon alapuló meglátá-

saikra, véleményükre, akkor ehhez a sokat érő információhal-mazhoz nem férnek hozzá. Márpedig a nem elegendő informá-ció nem ad elég tudást, és a tudatlanság nem segíti a megfelelő döntés-előkészítést. E nélkül pedig nem beszélhetünk *felelős döntéshozatalról* sem. Márpedig jó döntést kizárólag így lehet hozni.

A jó döntés azt jelenti: a problémamegoldásnak azt a mód-ját kell választani, amelyik az adott problémához leginkább illeszkedik. Egy döntést egyetlen döntéshozó, kiváltképpen, ha maga távol van a megoldandó problémáktól, egyedül, a problémákkal érintett közösség bevonása nélkül meghozhat ugyan, de az így kívülről, felülről érkezik. Az ilyen döntés a közös-ségből sokszor ellenérzést vált ki. Nem beszélve arról, hogy nem feltétlenül oldódik meg maga a probléma sem. Nem rit-kán az is előfordul, hogy más, még nagyobb vagy még több probléma keletkezik.

Fontos lenne kihasználni azokat a készségeket, potenciálo-kat, amelyekkel a közösség legkülönbözőbb tagjai rendelkez-nek, sőt, tovább fejleszteni azokat, amelyek hatékonyabban hozzájárulhatnak a település élhetőségéhez. Nagyon fontos, hogy úgy szólítsuk meg és úgy vonjuk be őket ebbe a közös gondolkodási folyamatba, hogy az számukra vonzó, sőt kelle-mes legyen. Ezért a módszer alkalmazása során mindvégig ügyelni kell az egyediségre, arra, hogy semmi ne legyen uni-formizált, minden arról a lokalitásról szóljon, ahol éppen va-gyunk. Hadd alkossák meg a közösségek saját biztonságukat úgy, ahogyan tudják és szükségük van rá. Ehhez a Police Café jó terepet kínál: támogatja a *helyi problémák adekvát megoldását*.

2.6. Milyen témákat lehet/érdemes feldolgozni a Police Cafében?

Ez a kérdés a legegyszerűbb, de a legbonyolultabb is egyben. Egy Rendőrkávéházban minden téma lehet, ami az *aktuális közös* – és ez nagyon fontos kitétel! – *helyi biztonsággal kapcsolatos*. Hogy ezek a témák konkrétan mik, azt éppen ezért kívülről nem lehet megmondani. A rendőrök persze szokták tudni, de... mégsem kizárólag ők mondják meg. A párbeszéd a biztonságos és élhető közösségekről éppen attól más, mint bármilyen korábbi „közbiztonsági fórum”, hogy itt a résztvevők partnerként vannak jelen, és a közösség és a benne élő, annak részét képező rendőrök együtt vetik fel és beszélnek meg, majd oldják meg a biztonsággal kapcsolatos kérdéseket. A megvitatandó kérdések helyben is felvetődhetnek, sőt, igazán az a jó, ha így történik. Mennél inkább konkrétak és helyiek a felvetések, a közösség tagjai annál inkább tartják magától értetődőnek a megoldásban való részvételüket is.

A rendőrök szerepe a Police Café alapelvei szerint kicsit más, mint lenni szokott. Témagazdaként inkább mederben tartói a párbeszédnek, teljes szakmaiságukkal és elkötelezettségükkel vannak jelen, de nem megmondóként. Sokkal inkább támogató, tanácsadó, ösztönző szerepben.

2.7. Fokozatosság, a témák egymásra épülése

Akik először rendeznek Police Cafét, azoknak mindig érdemes a helyi biztonsággal kapcsolatos általános témákat felvetniük, és olyanokat meghívniük, akiket leginkább be szeretnének vonni a közös biztonságról szóló párbeszédbe. Ez az első közös Police Café a *szakértői* melléknevet is kaphatná.

Ha ez jól sikerül (márpedig ha mindent gondosan, a szabályokat betartva csinálnak, szükségszerűen jól fog), akkor a résztvevők jó hírért viszik, és a következő alkalomra szívesen

jönnek vagy küldenek olyan munkatársat, aki az adott, akkor már konkrétabb témában kompetens.

A második alkalom tehát már szűkebb, konkrétabb vagy speciális témakört érint, és azt szedi kisebb résztémákra. És így tovább, egészen addig lehet Cafézni, amíg a közösség lát ebben a fajta összefüvetelben potenciált, vagy meg nem oldódik a felvetett probléma. A témák és a résztvevők a végteleenségig variálhatók, attól függően, hogy hol milyen igények, szükségletek merülnek fel.

A témák összefüggése, a problémamegoldás folyamata és a Cafék fokozatos egymásra épülése – egy képzés magyarázó ábráján.

2.8. Milyen gyakran érdemes Police Cafét tartani? Police Café sorozatok

Többször minden érdeklődő egy-egy Caféval szokta kezdeni. Ám van, ahol a terület mérete, a körzetek száma, a célközönség létszáma, a problémák mennyisége, nagysága és/vagy egymásra épültsége, a megoldások követése, monitoringja, új körülmények és problémák felmerülése, egyéb szereplők megjelenése, új technológiák kialakulása stb. eleve több alkalmas beszélgetéseket kíván. Ilyenkor jó előre megtervezetten lehet Police Café sorozatot is rendezni. Ez esetben különösen ügyelni kell a meghívotti kör tudatos kiválasztására, a helyszínek váltogatására (mindig oda menjünk, ami a legadekvátabb), a témák egybefűzésére és nem utolsósorban a finanszírozás biztosítására, az ellátásban az egyforma színvonalra.

2.9. Kik legyenek a résztvevők?

Egy Police Café sohasem olyan esemény, ahova csak úgy véletlenszerűen betérnek az emberek. Mindig jól előkészített, gondos kiválasztás eredménye alapján hívjuk meg a vendégeket.

2.9.1. A résztvevők kiválasztásának szempontjai

Egy Café résztvevőinek helyes kiválasztása már fél garancia a sikerre. A kiválasztás alapja az „érintetti részvétel”, vagyis elvben mindenki meghívandó, akinek köze van az adott problémákhoz és köze lehet a megoldásokhoz is. Ez az ún. 360°-os részvétel. A résztvevők listájának elkészítéséhez az alábbi kérdéseket kell megválaszolni:

- Kik azok, akik érintettek abban a témában, amiről a Caféban zajló beszélgetés szólni fog?
- Kikkel lenne a legjobb, leghatékonyabb megbeszélni a felmerülő kérdéseket?

- Kiknek a véleményére vagyunk kíváncsiak?
- Kiknek a részvételére, hozzájárulására számíthatunk a felmerülő problémák feltárásában, elemzésében és majdani megoldásában?
- Kiket kellene meggyőzni az adott problémával kapcsolatos tennivalóikról?

2.9.2. A vendégek meghívása

Ha mindezeket tudjuk, akkor elkezdődhet a meghívás. Van, akit személyesen, van, akit telefonon, van, akit formálisabb hivatalos levélben vagy informális üzenetben kell meghívni. Fontos, hogy

- mindig időben értesítsük a meghívottakat;
- mindig pontosan tájékoztassuk, mikor, mire, hová és milyen célból hívjuk őket;
- utaljunk arra, hogy ez a beszélgetés más, rendhagyó lesz;
- tudassuk velük, mennyi ideig tart a rendezvény és hogy jelenlétükre a teljes időtartamban számíthatunk;
- tudassuk velük azt is, miért pont őket hívtuk meg;
- kérjük meg, hogy ha nem tudnak eljönni, olyas valakit küldjenek maguk helyett, aki érintett a témában, aki méltón képviseli a szervezetet;
- mindig kérjük visszajelzést a részvételi szándékról.

2.9.3. A résztvevők létszáma

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az első Police Café rendezéséhez az ideális meghívotti létszám 16–24 fő, akiket 3–4 asztalhoz célszerű leültetni. Azaz egy asztaltársaság ideális létszáma 4–6 fő. Ahány asztal, annyi téma és annyi témagazda.

De ha több résztvevőt szeretnénk bevonni, duplikálhatjuk is a témákat, azaz egy-egy téma párhuzamosan futhat két-két

asztalnál. Ily módon lehet 6, 8 vagy akár 10 asztaltársaságunk is. Ennek megfelelően a témák száma 3, 4 vagy 5, és a hozzájuk tartozó témagazdák száma is ennyi. Értelmszerűen ez nagyobb helyet igényel és nagyon komoly fegyelmet a témagazdáktól és az őket irányító, a logisztikára mindvégig figyelő moderátortól. Viszont nem igényel kétszer annyi időt.

A témák és a résztvevők számát egymáshoz képest érdemes kialakítani. Rendeztünk már 70 főnek 7 asztalos Cafét, 7 fordulóval, ami igencsak hosszú és egész napos, fárasztó folyamat volt.

**A 70 fős, 7 asztalos
Café Budapesten,
Józsefvárosban
2018-ban.**

2.10. Helyszín – Hol nyissunk Police Cafét?

Nagyon meghatározó a résztvevők számára, hogy hová invitáljuk őket. A Police Café nem egy állandó vendéglátóhely, hanem egy módszer a kellemes beszélgetésre. Ám nem mindegy, milyen körülmények között zajlik. A helyszín kiválasztásának legfontosabb szempontjai a következők:

- a helyszín mindig legyen adekvát a témával, a meghívott vendégekkel;
- a helyiek körében elfogadott, sőt, kedvelt, akár szimbolikus, mindenképpen pozitív kisugárzású hely legyen (de ne luxus!);
- politikailag, világnézetileg semleges legyen (senkinek ne legyen ellenérzése, hogy oda kell mennie);

- legyen jól megközelíthető (ha releváns szempont, akkor akadálymentesített is);
- legyen komfortos (fény- és hőmérsékleti viszonyok, szellőzés, a résztvevőknek megfelelő méretű tér, kényelmes ülőalkalmatosságok, mosdók);
- legyen tiszta, nyugodt, zajmentes (mi se zavarjunk másokat, és minket se zavarjanak);
- lehetőleg beltérre szervezzük a rendezvényt (lehet kültérre is, de akkor túlzottan ki leszünk téve az időjárásnak, ez esetben mindenképpen gondoskodni kell egy esőváltóatról, ami azért bonyolult lehet).

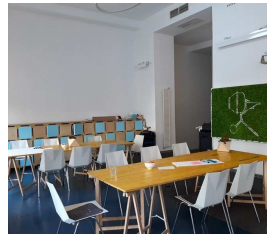
**Az Erkel Színház Opera Caféja
egy Körzeti Rendész Café
igazán impozáns helyszíne volt.**

Kiskunhalas, Csipkemúzeum
– az egyik legemlékezetesebb és legkellemesebb,
mondhatni „az ideális” Café helyszín.

Kiskunhalas, Roma Közösségi Ház
– a Roma Police Cafének
nem is találhattak volna
méltóbb helyszínt.

A Bartók Béla úti KÉK
(Kortárs Építészeti Központ) tökéletes helyet adott
a negyed jövőtervezéséről
szóló beszélgetésnek.

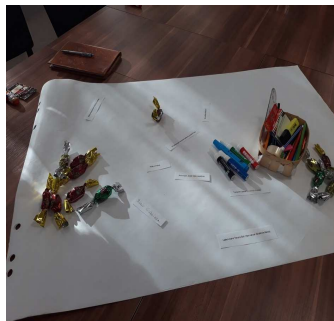
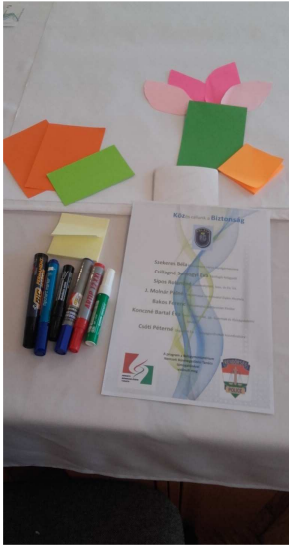
2.11. A vendéglátás szolid művészete

Egy Café időtartama körülbelül négy óra. Ha ennyi időre vendégeket hívunk, illő, hogy megkínáljuk őket valamivel. Kávéházban a kávé nyilvánvaló, illetve az ásványvíz, üdítő is az. Bár korosztálytól függően ezt teával is helyettesíthetjük – mint ahogyan az általános iskolások számára rendezett Rendőrkávéházainkban így szokott lenni. Harapnivalónak bőven elegendő egy kis pogácsa, sós vagy édes teasütemény, esetleg mini szendvics. Semmiképpen ne essünk túlzásokba, a kínálás inkább gesztus értékű legyen, hiszen a hangsúly nem a fogyasztáson van. Alapszabály, hogy alkoholt nem szolgálunk föl, mert kifejezetten a józan tudatállapotban zajló kulturált beszélgetés a cél.

A terem elrendezése: laza kávéházszerű szigetek, oldalt büféasztallal. Minden asztalon legyen flipchart papír és színes filctollak, post itek, lehetőleg asztalonként különböző színűek. Fontos, hogy a témagazdák elkészült prezentációihoz a flipchart papírokat legyen hová kiakasztani, ezért jó, ha van a teremben egy flipchart tábla vagy ragasztható falfelület.

A következő képeken vendégváró asztalokat, afféle Police Café csendéleteket láthatunk. Kedves ötlet a rendezvény jellegéhez, a témához, az alkalomhoz, a meghívottakhoz illő dekoráció. Egy-egy tárggyal, plakáttal, asztalterítővel szimbolikusan otthonossá tehetjük a teret.

3. HOGYAN MŰKÖDIK A POLICE CAFÉ MÓDSZER?

3.1. Ültesd össze a résztvevőket! Asztaltársaságok kialakítása

Ha gondosan kiválasztottuk a résztvevőket, arra is ügyelnünk kell, hogy érkezéskor ne üljenek le tetszőleges helyekre, hanem egy előre kialakított ülésrend szerint rendezzük őket az asztalok köré. Így elkerülhető, hogy az egy helyről érkezők, vagy akik különben is sokat találkoznak, egymás mellé üljenek. A cél ugyanis az, hogy minél sokszínűbb asztaltársaságok jöjjenek létre, hogy különböző szakterületek képviselői és az általuk behozott szempontok, tapasztalatok, meglátások keveredjenek, köztük pedig új kapcsolatok kötéssenek.

Fontos, hogy a szétültetést kedvesen, de határozottan tegyük, hogy azt a résztvevők inkább összeültetésnek érezzék. Jó, ha a bejáratnál fogadja, kalauzolja valaki az érkezőket. És praktikus az asztalokra elhelyezni az ültetési rendet, illetve névkitűzőkkel ellátni a résztvevőket.

3.2. Haladj tervszerűen! Időkeretek

Az egyik legnehezebb feladat az időkeretek betartása. Ez a moderátor dolga és felelőssége. Úgy kell feszes tempót diktálnia, hogy közben mégse érezzék sűrgetésnek, ha az egyes témákra szánt körülbelül 25–40 percnyi idő leteltével vándorlásra kéri a témagazdákat.

A gyakorlott, fegyelmezett témagazdák maguktól is lezárják a beszélgetéseket és tovább indulnak. Az első forduló kicsit lehet hosszabb, hiszen ott bele kell számítani a bemelegedési időt. A második-harmadiknál a társaság már kezdi megérezni a beszélgetés ritmusát. Általában az utolsó fordulónál vissza lehet nyerni az elsőbe fektetett plusz időt, hiszen egyrészt fogy a mondanivaló, másrészt pedig fáradnak a résztvevők.

3.3. Megnyitás, üdvözlés

Rendszerint a házigazda köszönti a vendégeket, és röviden elmondja, milyen céllal jöttünk össze. Ennek inkább protokolláris értéke van, afféle vendéglátói-házigazdai gesztus, és ez az egyetlen formális jellegű része a Cafénak.

Café Kata moderátor mellett a házigazda a helyi, kiskunhalasi rendőrkapitány, Vaslóczki Ferenc.

3.4. Bemutatkozás, ráhangolódás a munkára

A házigazdai üdvözlés után a moderátor veszi át a szót és az irányítást. Afféle ráhangolódási szakasz ez a munkára, amihez két dolog tartozik feltétlenül. Ha olyan társasággal dolgozunk, akik először vannak Police Cafében, akkor röviden ismertetni kell a módszer lényegét. Konkrétan az eredetét – itt mindig megemlíthető a kitaláló Juanita Brown –, illetve hogy milyen koreográfia szerint, mennyi időközönként és hogyan zajlanak az asztalok közötti mozgások, és mikor lesz vége.

Majd be kell mutatni a témagazdákat, de magukat a témákat nem áruljuk el. Fontos, hogy azokkal csak akkor találkozzon minden asztaltársaság, amikor éppen az aktuális téma hozzájuk kerül. A résztémákból az összképnek fokozatosan kell összeállnia. Ez teszi lehetővé, hogy a résztvevők mindig a náluk járó témára tudjanak fókuszálni.

Ezután következik az összes résztvevő rövid bemutatkozása, amit a lehető legrövidebben, legfrappánsabban, valami közös nevező mentén érdemes lebonyolítani. Többnyire a hely, a téma, az alkalom és a moderátori fantázia és kreativitás spon-tánul alakítja a hogyan-t.

Azért nem szabad elhagyni a bemutatkozást, mert ekkor értesülnek a vendégek arról, hogy ki kicsoda, honnan jött, mit képvisel, hiszen legtöbbször nem mindenki ismer mindenkit. És azért is fontos, hogy valamennyien megszólaljanak és a lehető leginformálisabb módon mutatkozzanak be, mert ez alatt az idő alatt a kezdeti diszkomfort érzés elmúlik, és már oldott hangulatban kezdődhetnek meg az asztalbeszélgetések.

Ha túl sok asztal van és nagy a létszám, ezért nincs idő arra, hogy mindenki bemutatkozzon, akkor a témagazdák az első fordulóban az asztaloknál mutatkoztassák be a kis társaságuk tagjait.

3.5. Café forduló – közlekedés az asztaltársaságok között

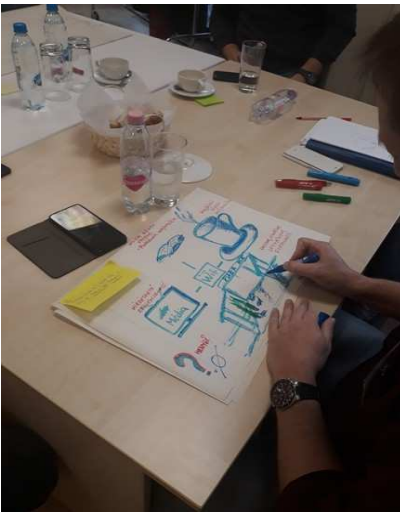
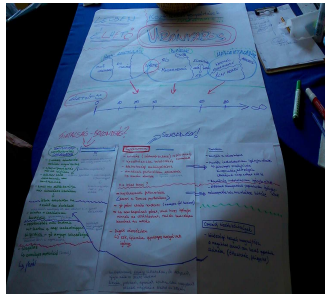
Az eredeti World Café módszertan *asztalgazdák*ról beszél, nem véletlenül. Ott egy-egy asztalhoz tartozik egy-egy téma. Az asztalgazda telepedik le egy-egy asztalnál, és a vendégek járnak körbe, és ülnek le meghatározott ideig oda, ahova szeretnének. Majd egy idő után másik asztalhoz ülnek át. Ez a módszer természetesen remek, de meglehetősen magasan fejlett dialógus-kultúra szükséges hozzá. Sajnos itt még nem tartunk, ezért az egyes Police Café fordulókat szabályozottabban működtetjük. Itt az asztaltársaságok maradnak a helyükön, és a témagazdák vándorolnak asztaltól asztalig, amíg mind-egyik téma mindenhol elő nem fordult.

Az egyes témákról szóló beszélgetéseket témagazdák vezet-
tik az asztaltársaságokban, majd meghatározott időközönként,
a moderátor által segítve, átvándorolnak a következő asztal-
hoz, és ott is ugyanazt a témát vitatják meg. Ezt annyiszor

teszik, ahány asztal van. A témagazdák felvetik a kérdést, és szelíd moderációval hagyják beszélni, érvelni, példálózni, vitatkozni, ötletelni, kérdezni a társaság tagjait. A harsányabbakat kissé csendesítik, a témától elkalandozókat visszaterelgetik, a csendesebbeket kérdezzetik úgy, hogy mindenki szóhoz juthasson. Közben olyan módon jegyzetelnek, akár rajzolnak az előttük lévő flipchart papírra, hogy aztán ez az óriási „jegyzetfüzet” segítsen a témagazdának a prezentációjában felidézni az elhangzottakat. A papírt a témagazda viszi magával minden asztalhoz, és így gazdagodik a tartalom. Hogy azt hogyan strukturálja, és hogyan osztja vagy nem osztja meg az információkat az újabb és újabb társaságokkal, az a témagazda dolga. Ennek módját a módszertani képzéseken gyakorolhatják. A munka közben teret kap a résztvevők kreativitása is, amit nagyon kedvelnek. Ettől is közösségi alkotótechnika a Café. Szívesen járulnak hozzá a közös alkotáshoz tevőlegesen is, ragasztgatnak, feliratokat helyeznek el, rajzolnak. Minél élénkebb a beszélgetés, annál színesebbek a jegyzetek, és annál inkább válik a kollektív memória által emlékezetessé a beszélgetés.

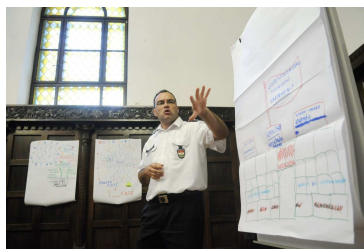
Ilyen színes, jól strukturált alkotások születnek az asztaltársaságokban

3.6. A Café elhagyhatatlan része – a témagazdák prezentációi

A témagazdák, miután az összes asztaltársaságot végigjárták a saját témájukkal, a jegyzeteikkel kiállnak a közösség elé, és 5–8 percben összegzik mindazt, amire az asztaltársaságokkal folytatott munkában jutottak. Fontos, hogy nem elismétlik az elhangzottakat, hanem összefoglalják, kiemelik a lényegét, rávilágítanak az egyes asztalok között szükségszerűen meglévő hasonlóságokra és eltérésekre, a véleményekre, az ötletekre. És nem hallgatják el az esetlegesen felmerülő vitákat sem, természetesen személyeskedés nélkül, kellő diszkrécióval. Gyakorlott témagazdáim élvezetesebbnél élvezetesebb kiselőadásokat tartanak, és szebbnél szebb vázlatokat készítenek, már-már megteremtve ezzel a *Police Café Art* műfaját.

**A témagazdák prezentációja Józsefvárosban,
Zuglóban és Kiskunhalason.**

A témagazdák felkészítő képzésén az ehhez szükséges készségekkel külön foglalkozunk, hiszen az összefoglaló résznek különös jelentősége van ebben a módszerben. Itt értik meg a résztvevők, hogy nem „csak” egy kellemes csevegésre hívtuk őket, hanem mindaz, amit elmondtak és magukkal hoztak, egy nagyobb folyamatba, összefüggésrendszerbe kerül, és nekik saját maguknak, illetve a vendéglátóknak – Police Café esetén a rendőröknek – is közvetlen hasznukra van. Ha mindezt jól csináljuk, akkor az információáramlásnak és -megosztásnak egy olyan sokszoros áttételeken keresztüli körforgása és mélyülése zajlik, amilyenre ennyi idő alatt ennyi résztvevő körében másképpen nincs lehetőség.

Kivétel nélkül megfigyelhető, hogy a hosszú és egyébként fárasztó, mégis élvezetes, zsongó asztalbeszélgetések után a résztvevők végül érdeklődéssel várják és figyelmesen hallgatják a témagazdákat. Ez szükségszerű, hiszen ők tulajdonképpen arról „referálnak”, amit a közösség tagjai adtak össze. Nyilván érdekes, hogyan szövik egybe, mit emelnek ki, mit hangsúlyoznak, illetve hogy az egyes asztaloknál kapott eredményekkel mit kezdett a másik társaság, hogyan változtak a vélemények, hogyan hatottak egymásra az egyes asztaltársaságok által mondottak.

**A témagazda prezentációja
Pécsen.**

**A témagazda prezentációja
Zuglóban.**

A témagazdákat kérjük meg, hogy – szintén személyeskedés és indiszkréciónélkül – röviden térjenek ki az asztaloknál folyó beszélgetések dinamikájára, hangulatára is.

Ilyenkor van alkalom arra, hogy a résztvevők visszajelzéseinek is teret adjunk. Kérjük visszajelzést a témagazdák prezentációinak tartalmáról, illetve arról, hogyan vezették az asztaloknál zajló beszélgetéseket, milyen volt velük dolgozni. Egyrészt motiváló személyes megerősítés ez nekik, másrészt fontos információ mindenkinek az egész folyamatról. A résztvevők pedig szívesen jeleznek vissza.

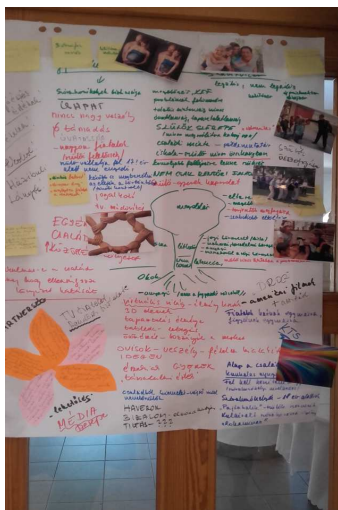
3.7. Ráadás kávé a házigazdáknak – szupervízió

A rendezvény után jellemzően a résztvevők sem pattannak fel azonnal. Megfigyeltük, hogy szívesen időznek még a kellemes helyszínen, és informálisan folytatják a beszélgetéseket, névjegyeket cserélnek, örülnek az új ismeretségeknek, kapcsolatoknak. Hasonlóan vannak ezzel a rendőr témagazdák is.

Ha véget ér egy-egy rendezvény vagy Café-sorozat, mindig fontos epizód összegezni a közös munkát, áttekíteni az összegyűjtött információkat és rögzíteni az eredményeket. Nemcsak a hivatalos dokumentálásra gondolunk, bár ha projektből finanszírozzuk a rendezvényt, akkor az is kötelező elem. Általános vagy szakmai jelentés, moderátori összefoglaló, témagazdák beszámolója, referátuma lehetnek a változatos írásbeli műfajok.

De mindenképpen javasolt egy lezáró aktus, afféle ráadás kávé. Ilyenkor a Café vagy sorozat szervezői és szakmai közreműködői a moderátor segítségével – akár Café technikával is – visszatekintenek a programra. Összegzik az elért eredményeket, végigtekintik a folyamatot, értékelik saját munkájukat és szerepüket, levonják a tanulságokat, és kialakítják az esetleges folytatásra, továbblépésre vonatkozó elképzeléseiket.

Ugyanilyen fontos gesztus a résztvevőknek küldött köszönőlevél. A szervezők cselekvési szándékát komollyá teszik az írásbeli emlékeztetők az eredmények hasznosulásáról. Ha van megfelelő közösségi felület – intézményi honlap, hírlevél stb. –, oda is célszerű feltenni ezeket, akár képes illusztrációval együtt. Ezek nemcsak praktikusak, de visszakereshetők és nem utolsósorban személyesebbé is teszik a kollektív emlékeztet

Néhány az igazán emlékezetes, kreatív, esztétikus témagazdai jegyzetek közül.

3.8. Ki és hogyan lehet támogazda?

Bárki, aki rendőrként vagy civilként

- elvégzi az akkreditált Police Café módszertani képzést;
- problémára orientált, és hisz a közösségi, szolgáltató típusú rendészetben, annak szemléletét érti, vallja és hitelesen képviseli;
- ismeri lakókörnyezete biztonsági helyzetét annak hiányosságaival együtt, és képes azt kritikusan szemlélni, elemezni;
- elkötelezett a helyi közösség fejlesztése és annak biztonsága iránt;
- kommunikatív, nyitott más emberek véleményére és ötleteire, képes irányítani kisebb asztaltársaságok beszélgetéseit, és alkalmas rövidebb összefoglaló prezentáció megtartására;
- szívesen vállalja a támogazda szerepet, számára mindez nem kényszer, mert jól érzi magát a közösségért folytatott tevékenységben.

Támogazda vagyok – Mit tegyek?

- **Üdvözlőld az asztaltársaságot!**
- **Röviden vázold fel a témát!**
- **Foglald össze az előző beszélgetések tartalmát, hogy az új asztaltársaság kapcsolódhasson saját gondolataival és ötleteivel!**
- **Emlékeztess a résztvevőket, hogy a kulcsszavakat, gondolatokat, ötleteket és mélyebb kérdéseket írják vagy rajzolják le a papírra!**
- **Figyelj az időre, és arra, hogy mindenki szóhoz jusson!**

Érdeklődő figyelem, tisztelet, elfogadás – ez a kép magáért beszél.

Egy igazán aktív, kezdeményező rendőr témagazda, aki szorgosan jegyzetel.

A rendőrség kedves arca.

Fontos, hogy a Police Caféban rendőrök legyenek a témagazdák. Ebben a szerepben egy másik, a hatósági helyett a rendőrök szolgáltató, segítő, odaforduló, partneri oldalát ismerhetik meg a civil beszélgetőtársak. Így az együttműködés és a bizalom dominál, jobban megismerik egymást a felek, és kiváló alkalmak kínálkoznak arra, hogy a félreértések tisztázódjanak, az esetleg korábban meglévő ellenszenv, előítélet oldódjon, és észrevegyék a másokban az embert, a problémamegoldásban szintén érdekelt társat.

3.9. Moderátori összefoglaló

Talán sokan azt gondolják, hogy a moderátornak, miután megnyitja a Cafét, ismerteti a módszert, levezényli a bemutatkozást és ráhangolódást, és be-beül az asztaltársaságokhoz, majd meghallgatja a témagazdák prezentációit már végképp nincs semmi dolga. Ez egyáltalán nincs így.

Feladata már jóval a Café megrendezése előtt, a témagazdák felkészítésével megkezdődik. A szervezőkkel folyamatosan konzultálva segít a témák, a meghívottak, a helyszín kiválasztásában. Aztán pedig az egész rendezvény szakmai színvonaláért, magának a folyamatnak a zökkenőmentes lebonyolításáért is ő a felelős.

A moderátornak meghatározó szerepe van a Café hangulatának megteremtésében is.

Ha bármilyen elakadás van, akkor neki kell továbblendítenie a folyamatot. Mindenki hozzá fordulhat bármilyen felmerülő kérdéssel, problémával. Figyel az időkeretek betartására, az egyes fordulók lejártát jelzi a témagazdáknak, és ösztönzi őket a továbbhaladásra. Szempontokat, segítséget ad az összefoglalók elkészítéséhez és prezentálásához. Törődik a vendégekkel,

a komforttal, mindvégig fenntartja a résztvevők motivációját, visszajelzést ad a témagazdák munkájáról.

És az esemény végén ő az, aki a témagazdák bemutatói alapján összefoglalja a Café eredményeit, és lezárja a szakmai részt, majd néhány összegző gondolatra visszaadja a szót a házigazdának. Sőt, a rendezvényről emlékeztetőt, összefoglalót is készít.

Ez a 3x2 méteres „installáció” a legszebb, legkreatívabb alkotás, amelynek elképzelése a moderátor fejében született meg az egyik 77 fős Caféban 2018 tavaszán Józsefvárosban.

3.10. Ki és hogyan lehet moderátor?

Az első Cafékat az eddigi gyakorlat alapján maga a képző moderálta. Ennek előnye egyrészt a gyakorlottság. Másrészt, hogy mivel ő képzte a témagazdákat, a képzés és az előkészítés folyamatában megismerik egymást, kialakul köztük a kölcsönös bizalom.

Az első néhány közös élmény és a megszerzett tapasztalatok alapján a témagazdák már önálló lábra állnak. Általában közülük kerülnek ki aztán a helyi moderátorok, akik a további Rendőrkávéházakban – immár Café Kata nélkül is – önálló, otthonosan mozgó házigazdákká és moderátorokká válnak.

Az ország számos pontján nyitottak már ún. önkiszolgáló Rendőrkávéházakat. Ezekben minden a helyiek által működik: az ötlettől a kezdeményezésen, a témák kijelölésén, a szerve-

zésen, a résztvevők kiválasztásán és meghívásán keresztül egészen a megvalósításig és a moderálásig.

Ha az eseménnyel kapcsolatban véleményt, tanácsot kérnek, a képző szívesen segít, és boldogan fogadja a megvalósult Rendőrkávéházakról szóló híradást, amelyről aztán szakmai honlapjának *Police Café Extra – Police Café képeslapok* című rovatában rendszeresen be is számol.

Egyik kedves moderátor „növendéke”, Medve Judit, a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Alosztályának vezetője összegez 2020. március 13-án a kazári Police Cafében.

4. HOGYAN LEHET NEKÜNK IS RENDŐRKÁVÉHÁZUNK?

4.1. Szakértelem

A Police Café rendezéséhez – miként egy kávéház nyitásához is – szakértelem szükséges. Ezt a módszertani kézikönyvet azért állítottam össze, hogy azt, aki Police Cafét szeretne rendezni, ily módon is hozzásegítsem ehhez – az előzőekben részletesen kifejtett – szakértelemhez. De hangsúlyozom, hogy ennek a tájékoztatónak az elolvasása csak az első lépés, és nem váltja ki a képzést.

2014 óta tartó magyarországi története során még sehol nem rendeztünk Police Cafét képzés nélkül. Ehhez – a minőségi garanciát adó védjegy megőrzése érdekében – a továbbiakban is ragaszkodom.

A leghatékonyabban a szakértelem úgy szerezhető meg, ha a projektet szervezők, a rendőr témagazdák, a módszert megtanító és a Cafékat moderáló szakember, illetve a helyi rendőri vezetők *együtt részesei a felkészítő képzésnek.* Ez rendkívül fontos záloga egy Police Café program vagy programsorozat sikerességének.

4.1.1. Police Café akkreditált módszertani képzés

A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács (NBT) a Belügyminisztérium Köszolgálati Személyzetfejlesztési Főigazgatósága (KSZF) továbbképzési rendszerében 2016 tavaszán akkreditáltatta a *Police Café – módszertani és kommunikációs képzés rendőröknek* című 8 órás, 8 kredites tanfolyamot. A képzés *nyilvántartási száma: 3/M/2016/5468.* (A szervezet neve azóta változott, ma így hívják: Belügyminisztérium Rendészeti Vezetőkiválasztási, Vezetőképzési és Továbbképzési Főosztály.⁸⁾

⁸ <https://tovabbkepzes.bmkszf.hu/>

A tréning egynapos, egy alkalommal 12–25 fő részére érdemes megtartani. Sajátossága, hogy kifejezetten saját élmény alapú, tapasztalati tanulás, azaz a résztvevők úgy tanulják a módszert, hogy közben gyakorolják is. Minden olyat megtudnak és ki is próbálnak, ami egy sikeres Police Café rendezéséhez szükséges. Nagy előnyt jelent, hogy a képző helybe megy, így már a képzés során a helyi szakmai sajátosságokra és személyes erőforrásokra fókuszálva történhet a felkészítést. Ezért sem lehet a Police Café szakmai tartalmát, a témákat uniformizálni.

4.1.2. Hogyan lehet jelentkezni a képzésre?

A rendőrök az akkreditált Police Café képzésre a képzővel történő előzetes egyeztetést követően, az ő segítségével jelentkezhetnek. A képzést előre be kell jelenteni a Rendészeti Vezetőkiválasztási, Vezetőképzési és Továbbképzési Főosztálynál, akik a képzési dokumentáció elkészítése után jelentkeztetik a résztvevőket a képzésre, majd a képző igazolása és a jelenléti ívek alapján elszámolják a kreditpontokat.

A képzés finanszírozását (a képző óradíja, a helyszín és a catering a résztvevőknek) a képzés megrendelőjének kell biztosítania.

Arra is lehetőség van, hogy a képzéshez rendőrök mellett civil szakemberek (szociális dolgozók, pedagógusok, polgárőrök stb.) is csatlakozzanak. Több alkalommal is történt már ilyen. Rájuk a képzési dokumentáció elkészítésének kötelezettsége nem érvényes, minden más igen.

4.1.3. A képző – avagy ki az a Café Kata?

Ahol eddig Magyarországon Police Cafét rendeztek, ott a moderátor ugyanaz volt. Eredetileg, édesapja után, *Molnár* Katának hívják ugyan, de időnként álneveket használ. Első, szó szerint beszédes vezetékneve *Kommunikációs* Kata lett, ez mesterségének címe: 1992 óta dolgozik a rendőrképzésben, és csak beszél és beszél és... beszéltet. Mindenkit, akit lehet. Leendő és gyakorló rendészeti szakembereknek tanít kommunikációt. Tanítványaival tele van az ország.

2005 körül épp egy kedves hallgatójával beszélgetett a Rendőrtiszt Főiskola udvarán, akinek csörgött a telefonja. Miközben elnézést kérve odébb lépett, beleszólt, hogy mindjárt visszahívja a csoporttársát, csak épp *EtiKati* tanárnővel beszélget. Addig csak *Kommunikációs* Kata ezt meghallván, igencsak megörült új becenevének, amelyet egy nappalis bűnügyi szakasztól kapott.

2017 tavaszán olyan lendületet vett a Police Cafék rendezése, hogy a tanárnőnek újabb neve lett: *Café* Kata. Büszkén viseli, s szívesen mutatkozik be azóta is így, akárhányszor rendőrökkel nyit kávéházat.

Café Kata kitartó és tervezős fajta. Hosszabb elképzelései között nemcsak az szerepel, hogy az összes megyében és Budapest valamennyi kerületében sorra nyíljanak az általa „felügyelt” Rendőrkávéházak. Hanem az is, hogy eközben minél többen *tanulják meg a módszert*. Témagazdaként (az általa tartott akkreditált képzés tulajdonképpen erre szolgál), majd fokozatosan moderátorként is. Ha ugyanis rászoknak az emberek a rendőrökkel való kávézásra – amit őszintén remél –, akkor egyedül nem fogja győzni a kiszolgálást.

Azt is elárulja, hogy szívesen házigazdászkodik együtt a helyiekkel. Első moderátor társa *Gaál Gyula* volt – hol más-hol? – természetesen Pécsen. Az összes pécsi Police Cafében személyesen, s több tanulmány írása közben alkotótársként is szívesen dolgozott vele. De szintén örömmel fogadott vendé-

get *Korontos Zoltán, Vaslóczi Ferenc és Váradi Attila* kapitányokkal, s valamennyi, már most felsorolhatatlanul sok olyan kedves rendőrével, köztük sok tanítvánnyal, akik – ahogy Café Kata a módszerben – az adott településeken vagy körzetekben mozognak otthonosan. Mert a kettős moderálás – például egy messziről jött ember és egy helybéli, egy civil és egy rendőr, egy nő és egy férfi – mindig jól adja ki magát.

4.2. Finanszírozás

Az első képzéseket és a 2014 és 2017 között rendezett Police Cafék megvalósítását a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács nyílt kiírású és egyedi pályázatok formájában támogatta. Ezekre és más bűnmegelőzési pályázatokra a továbbiakban is érdemes keresni a lehetőséget, de a képzés és a rendezés más (pl. önkormányzati, alapítványi, civil szervezeti és egyéb pályázati) forrásokból is finanszírozható. A képzés költségvetése egyébként viszonylag kicsi. A képző óradíja, ha szükséges, a képzés helyszínének bérleti díja, valamint a résztvevők számára szükséges catering költségei merülnek föl.

4.3. Szervezés és lebonyolítás

A képzés után megkezdődhet a Police Café szervezése és lebonyolítása. Ahhoz, hogy az első Cafét megrendezzük, annak megfelelő színvonalú előkészítéséhez a képzéstől számítva nagyjából egy, másfél hónapra van szükség. Mert semmit nem szabad siettetni...

A részletek – a konkrét témák, a helyszínek, a meghívott résztvevők kiválasztása, vagyis mindaz, amiről ebben a kézikönyvben szó volt – mindig az adott helyi közösség sajátosságain múlnak. Alapos átgondolást, gondos tervezést és sok-sok egyeztetést igényelnek. Mindezekben a képző és moderátor szívesen áll rendelkezésre, ahogyan azt eddig is tette. De a legfontosabb, hogy a helyi szervezést senki sem egyedül végzi, ahhoz mindig *kell egy csapat!*

**A zuglói nagy csapat
2017. június 20-án
a nyolcrészes Police Café
záró rendezvényén a budapesti
Vajdahunyadvárban.**

**A 2019. május 6-i
kiskunhalasi
Diák Police Café
kis csapata:
a házigazda, a moderátor
és a négy gyakorlott téma-
gazda.**

5. EDDIGI SZAKMAI EREDMÉNYEK ÉS HATÁSOK

A 2014. júniusi első négyrészes pécsi rendezvénysorozattól kezdve a magyarországi Police Cafék története teljes mértékben transzparens, és több formában és fórumon is dokumentálva van. A legmegbízhatóbb forrás a Police Café honlapja, ahol folyamatosan frissülő, képekkel is gazdagon illusztrált tartalom érhető el.

Aki a rövid áttekintések híve, annak álljon itt is egy időrendi felsorolás, feltüntetve benne a tartalmi fejlődési állomásokat is:

- ❖ 2014 júniusában kinyitnak az első Police Cafék Pécs 4 városrészében.
- ❖ 2016-ban Bács-Kiskun megye is kísérletezik egy 3 részes sorozattal.
- ❖ 2017 márciusában akkreditálják a módszertani képzést rendőröknek.
- ❖ 2017-ben Bács-Kiskun megyében már 7 részes, Zuglóban pedig 8+1 részes sorozatot rendeznek.
- ❖ 2018 októberében önálló honlap indul <http://policecafe.hu> néven.
- ❖ 2018 novemberében a magyar Police Café felkerül a World Café impakt faktor térképére.
- ❖ 2017 végétől Bács-Kiskun megyében, 2018-tól Zuglóban, majd 2019-től Nógrád megyében is önkiszolgáló Rendőr-kávéházak nyílnak.
- ❖ 2018 májusában Józsefváros a Problémára orientált közösségi rendész projekt keretében Police Cafékat rendez.
- ❖ 2020 októberében Nógrád megye online Café megrendezésével kísérletezik.
- ❖ 2021 február–márciusban Józsefvárosban sor kerül az első három online Rendőr-kávéházra.

- ❖ A módszerben járatos rendőrségek az általános biztonsági kérdések mellett lassan tematikus problémamegoldó Cafékat rendeznek.
- ❖ Egyre nagyobb az igény a speciális célközönségre szabott Police Cafék iránt (idősek, romák, diákok, fogvatartottak, polgárőrök).
- ❖ A technikát alkalmazó településeken a résztvevők és a rendőrök tapasztalata szerint is partneri és érdemibb lesz a párbeszéd, ezáltal mélyül a bizalom és javul az együttműködés a civilek és a helyi rendőrök között.
- ❖ Mindez a folyamat jó hatással van a közös biztonságra, a közösség élhetőbb és biztonságosabb lesz.

Aki a sikert számokban szereti mérni, annak pedig íme egy kis statisztika:

- ❖ 9 módszertani képzési alkalommal
- ❖ közel 200 kiképzett témagazda.
- ❖ 78 Rendőrkávéházban
- ❖ mintegy 1200 résztvevő.
- ❖ 91 blogbejegyzés és 2 Police Café blogkönyv,
- ❖ 36 médiamegjelenés,
- ❖ 12 tudományos és szakmai publikáció (ebből 3 angolul).
- ❖ 3 megye és 2 budapesti kerület „meghódítása”.

A Cafékban elhangzó javaslatok természetesen felsorolhatatlanok, de aki arra is kíváncsi, némelyikből konkrétan mi lett, az a rendszeresen frissülő Police Café honlapon és az ott is fellelhető, a módszer alkalmazásának tapasztalatairól szóló tudományos publikációkban erre is választ kap. Mint ahogyan a résztvevők visszajelzéseit taglaló felmérésből is. Rendőrkávéházunk ajtaja pedig a módszer és a hatások iránt érdeklődő tudományos kutatók előtt is nyitva áll.

Hogy érdemes-e folytatni, az mindazoknak, akik már megfordultak nálunk, nem kérdés. A szkeptikusoknak pedig ajánljuk, próbálják ki. És csak azután ítéljenek maguk.

6. HOGYAN TOVÁBB? ONLINE POLICE CAFÉ?

Ennek a módszertani kézikönyvnek a kiadásakor még javában dúlt a COVID-19 járvány, és nagyon vágytuk, bárcsak szabadulnánk már ebből a pandémiabörtönből. Amikor 2020 tavaszán be kellett zárunk, hallani se akartam a Police Café virtuális változatáról, és ha rajtam múlik, nem is próbálkoztam volna vele. Hiszen a finom kávé mellett éppen az a legfontosabb hozzávaló, hogy közös térben töltsenek együtt minőségi időt a résztvevők, mert csak ez alkalmas a szemmagasságban folytatott, kellemes, érdemi és hatékony szakmai párbeszédre közös biztonságunkról. Bár ez a véleményem most is érvényes, az élet mást hozott.

2020 őszén a Nógrád megyei bűnmegelőzők nem hagytak békén, s ezt utólag egyáltalán nem bánom, sőt. Nekik köszönhetően 2020. október 28-án megpróbálkoztunk az első online rendezvénnyel, amelyet csak kérdőjeles formában mertünk Online Police Cafénak⁹ nevezni. Salgótarjánban összegeztük egy tíz hónapos bűnmegelőzési sorozat eredményeit. Nyilván nem volt az igazi semmilyen szempontból, mégis, el kellett kezdeni a kísérletezést, mert ez a hosszú kényszerű zárva tartás már nagyon nehezebbé esett minden rendőrkávé-függőnek.

Azóta a világ nagyot változott. 2020 novembere óta a felsőoktatásban is át kellett állni az online oktatásra, amitől kezdetben nagyon berzenkedtem. Nem lévén más választás, nekiveselkedtem, és már az első egy-két alkalom után megéreztem, hogy ebből is ki lehet hozni valamit. Csak komolyan akarni kell.

Azt hiszem, ezek után nem meglepő, hogy ha nem is volt teljesen magától értetődő, mégis eldöntöttük: bátraké a szerencse, megrendezzük az első Online Police Cafét¹⁰

⁹ <https://policecafe.hu/az-első-online-police-cafe/>

¹⁰ <https://policecafe.hu/online-police-cafe-ez-mar-premier/>

A józsefvárosi Magdolna–Orczy Negyed Projekt Problémaorientált Közösségi Rendész alprogramjának keretében már több Police Cafét rendeztünk, és mivel épp az ottani munkánkat húzta keresztülbe a járványhelyzet, értelemszerűen ott kísérleteztünk az online változattal.

Az első online kávézást kis képzavarral a magyar narancshoz hasonlíthatjuk. Fele annyi ideig tartott, mint az igazi, nem volt vándorlás az ezúttal virtuális asztalok között, a kávé mindenki magának főzte – mégis a miénk! De mint első főzetre, büszkéek lehetünk rá. Az összesen 21 résztvevő egyöntetű véleménye szerint a hivatalok és intézmények közötti formális, túlbürokratizált, többszörös áttételeken keresztül lassú információáramlás okozta távolságot még egy virtuális kávéházban történő összekapcsolódás is sokkal inkább képes áthidalni, mint bármi más. Akkor is, ha ehhez kicsit több verbális gesztus, terelgetés, következetesebb moderálás szükségeltetik.

A próbafőzet elkészítése arra is rámutatott, hogy a kortyolgatásra és beszélgetésre még egy óra minden résztvevőnek belefért volna, közben egy szünettel. Legközelebb, 2021. március 17-én¹¹ tehát már három órát kávéztunk. 2021. március 24-én pedig a harmadik – ezúttal esetmegbeszélő – Online Police Cafét is megtartottuk.¹²

A bátor kísérletsorozat végeztével kijelenthető, hogy a 2021. február 24-én – éppen Mátyás napján – rendezett első Online Police Caféval megtört a jég. Ráadásul ez a szökőnap is. Talán az is ennek köszönhető, hogy rájöttünk arra, hogyan lehetne a karanténból – a biztonsági szabályokat semmiképp nem megszegve – mégis csak kiszöknünk, legalább pár óracs-kára. Pont erre való az Online Police Café!

¹¹ <https://policecafe.hu/a-masodik-online-police-cafe/>

¹² <https://policecafe.hu/a-harmadik-online-police-cafe/>

És még sok mindenre, de persze nemcsak az online változat. Ahogy a józsefvárosi példa is mutatja, más szakterületek és a közösség is jó néven veszi, ha érzi, hogy együttműködési szándékát a rendőrség más közszolgáltatási területekre is kiterjeszti. Annál is inkább, mert a közszolgáltatási területek átfedik egymást: a településfejlesztés, a közlekedés, a köztisztaság, a szociális ellátás, az egészségügy, az oktatás – és még sorolhatnánk – mind egy komplex, összefüggő hálózatát alkotják a közös biztonság fogalmának. Egy-egy Police Café kiváló terepe lehetne annak, hogy a rendészeti szakemberek is megoszthassák tapasztalataikat az egyre jobban kiszélesedő részvételi tervezéshez kapcsolódóan is.

IRODALOM

- BUDAVÁRI Árpád: A közbiztonság kölevese. *Belügyi Szemle* 2012/11. sz. 70–98. o.
- GAÁL Gyula – MOLNÁR Katalin: Ami elromolhat, az el is romlik? A média szerepe a biztonságos, élhető közösségek formálásában. In: Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): *Pécsi Határőr Tudományos Közlemények XVI.* Pécs, 2013., 131–140. o.
- GAÁL Gyula – MOLNÁR Katalin: Másképpen a biztonságról – *Police Café Pécs.* *Belügyi Szemle* 2014/11. sz. 101–114. o.
- GAÁL Gyula – Molnár Katalin: A biztonságos, élhető közösségek védernyője. *Hadtudomány XXV. évfolyam, Elektronikus sz.,* 2015., 111–118. o.
- GAÁL Gyula – MOLNÁR Katalin: A World Café rendészeti alkalmazásának kezdeti tapasztalatai. *Magyar Rendészet* 2015/5. sz., 11–19. o.
- GAÁL Gyula – MOLNÁR Katalin: *Police Café Pécs – innovative Consultation of Police and Civilians about Security.* *Policajná Teória a Prax. Ročník XXIII. 4/2015.,* 71–78. o., Bratislava.
- GAÁL Gyula – MOLNÁR Katalin: About the Safe Community. In: *JURA.* 23. évfolyam 2017. 1. sz., 58–63. o., Pécs.
- MEDVE Judit: A rendészeti bűnmegelőzés hatékony eszközei. *Magyar Rendészet* 2014/5. sz., 65–81. o.
- MOLNÁR Katalin – TAMÁSI Zsolt: A rendőrség közösséggel való kapcsolatának javítási lehetőségei. *Belügyi Szemle* 2019/4. sz., 35–56. o.
- MOLNÁR Katalin: A motiválás módszertani lehetőségei a felsőfokú rendészeti képzésben. In: Hegedűs Judit (szerk.): *A magatartástudomány helye és szerepe a rendészeti képzésben.* *Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest,* 2019., 89–101. o.

- MOLNÁR Katalin: A Police Café hatása a rendőrség és a k zss gek kapcsolatára 1. rész. K rd i ves felmérés. In: Magatartástudományi kutatások a rendészeti képzés megújítása érdekében. Szerk.: Heged s Judit. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2019., 89–104. o.
- MOLNÁR Katalin: A Police Café hatása a rendőrség és a k zss gek kapcsolatára. 2. rész. Interj elemz s. Magyar Rendészet 2019/2–3. sz., 163–205. o.
- MOLNÁR Katalin – ROMPOS  va: Innovatív módszertani lehetőség az igazságügyi (vegyész) szakértők képzésében. In: A biztonság soksz n  arca. Innov ci  – tudom ny – inform ci biztons g – k zszolg lat. Szerk.: Bencsik Bal zs – Sabjanics Istv n, Dial g Campus Kiad , Budapest, 2019., 105–119. o.
- MOLNÁR Katalin – URICSKA Erna: An Efficient Method for Improving the Partnership between the Police and the Community. Special Conference Edition Nr. 4 of the European Law Enforcement Research Bulletin. Editors: D. Nogala, T. G rge, J. Jurczak, B. Meszaros, P. Neyroud, L.G. Pais, B. Vegrichtova. No SCE 4 (2018)
- MOLNÁR Katalin – URICSKA Erna: A Café módszer alkalmazásának tapasztalatai a rendészeti fels oktat sban. Magyar Rendészet 2019/4. sz., 69–80. o.
- MOLNÁR CAFÉ Kata: Rend rk v h zi  lm nyeim. Police Café blogkönyv. Rejtjel Kiad , Budapest, 2019.
- MOLNÁR CAFÉ Kata:  jabb rend rk v h zi  lm nyeim. Police Café blogkönyv 2. rész. Rejtjel Kiadó, Budapest, 2020.

